

MEMO

Versie 30 maart 2021

Eindadvies Taskforce on Responsible Management of Research Information and Data

---

Eindadvies Taskforce

Probleemstelling

Kennis over de output en werking van wetenschappelijk onderzoek is van essentieel belang voor de ontwikkeling van onderzoeksbeleid en onderzoek in het algemeen. Het gaat daarbij om gestructureerde informatie met betrekking tot onderzoeksoutput en gaat verder dan alleen bibliometrische gegevens. Dit kunnen beschrijvende data zijn (=metadata), gebruiksdata, verrijkte en afgeleide (meta)data en alle data gegenereerd door algoritmes die deze gegevens en onderzoeksoutput analyseren (ook o.b.v. full-tekst search, data-mining). De manier waarop deze gegevens met betrekking tot publicaties en andere wetenschappelijke output (onderzoeksdata, software, enz.) worden behandeld en geanalyseerd, hebben een cruciale invloed op oordelen over onderzoeksimpact en succes van wetenschappers, onderzoeksgroepen, instellingen en landen.

De Taskforce concludeert dat:

- kennisinstellingen afhankelijk zijn geworden van commerciële partijen voor goede overzichten en analyses over onderzoek waarbij deze (meta)data verstrengeld zit in software,
- deze (meta)data niet onder publiekelijk beheer staat en algoritmes vaak niet transparant zijn waarbij vraagtekens gezet kunnen worden bij de betrouwbaarheid en reproduceerbaarheid van deze data waarop beslissingen genomen worden,
- en dat deze (meta)data erg gefragmenteerd is en soms onvoldoende kwaliteit en/of dekking heeft.

Oplossingsrichtingen

De geschetste problematiek is al deels een tijd bekend. Commerciële partijen zijn hierop ingesprongen met betaalde applicaties en werken toe naar overkoepelende (nationale) portals en 'knowlegde bases'. Dit is een van de redenen waarom kennispartijen de Taskforce hebben opgericht (zie opdracht en processtappen later in dit document).

De Taskforce ziet daartoe de volgende oplossingsrichtingen:

- i. plaats deze (meta)data binnen het open access/open science beleid. D.w.z. ook voor die gegevens moet onder andere gelden "*open by default, closed if necessary*",
- ii. stel principes, kaders en regels vast voor zowel deze (meta)data als de bijhorende systemen en software en organiseer de bijhorende governance structuren,
- iii. versterk de positie van de publieke partijen door verbreding (andere domeinen, sectoren), verankering (wet- en regelgeving ook internationaal) én door meest kritische (meta)data in eigen beheer te nemen door een Open Knowledge Base te ontwikkelen.

Daartoe heeft de Taskforce twee rapporten opgesteld. M.b.t. punten i en ii zijn Guiding Principles opgesteld en m.b.t. punt iii is een haalbaarheidsstudie ([link](#)) uitgevoerd.

Adviezen voor besluitvorming

De Taskforce adviseert de Nederlandse kennispartijen (in eerste instantie VNSU, NWO en NFU) gezamenlijk op te trekken. Daarbij vraagt de Taskforce aan de kennispartijen de volgende vier adviezen als besluit te accorderen:

1. De partijen onderschrijven dat deze (meta)data net als publicaties *open beschikbaar* moeten komen en net zoals onderzoeksdata vindbaar, toegankelijk, interoperabel en herbruikbaar (*FAIR*) moeten zijn.
2. De kennisinstellingen onderschrijven dan wel bekrachtigen de opgestelde *Guiding Principles*
3. Er wordt collectief actie ondernomen voor een duurzame implementatie van deze leidende principes en daartoe
  - a. wordt een nationale adviesraad/forum ingericht voor doorontwikkeling van deze principes. Voorkeur heeft het om deze bij NPOS (Nationaal Programma Open Science) te positioneren.
  - b. worden implementatie-afspraken gemaakt om deze principes proactief toe te passen op eigen systemen en systemen van derden (inkoop).
  - c. wordt een nationale monitoring werkgroep ingesteld die de voortgang rapporteert en bewaakt.
4. De ontwikkeling van een Open Knowledge Base (OKB) in gang gezet wordt. Het advies van de Taskforce is om daarbij conform derde scenario uit de haalbaarheidsstudie te kiezen voor een publieke oplossing op maat. En daarbij op korte termijn
  - a. een verantwoordelijk team in te stellen met een duidelijk en sterk mandaat, inclusief toegewijde tijd en middelen, die handelt conform aanbevelingen haalbaarheidsstudie onder sturing van brede bestuurlijke stuurgroep. De taken en resultaten van dit team zijn benoemd op pagina 48 en 49 van haalbaarheidsstudie OKB (fase 1A en 1B), en is inclusief opstellen businesscase.
  - b. dit team, mede gezien juridische condities, te positioneren als samenwerking tussen VSNU en SURF, onder een landelijke stuurgroep geïnitieerd door VSNU.
  - c. en daartoe gezamenlijk mankracht en middelen beschikbaar te stellen.

Verder adviseert de Taskforce om

- te starten met de uitwerking van soortgelijke voorwaarden en regels rond onderzoeksdata (vandaar ook de suggestie bij 3a om nationale adviesraad/forum bij NPOS te positioneren);
- te sturen op afstemming en samenwerking met het onderwijsdomein waar in navolging van Werkgroep Publieke waarden voor Onderwijs gestart kan worden in vertaling van publieke waarden naar principes en regels in het onderwijs;
- zorg te dragen voor verdere verankering naar andere sectoren en naar internationale samenwerkingsverbanden rond open infrastructuur;
- een lobby te starten voor verankering van deze principes en regels in nationale dan wel Europese wet- en regelgeving ter versterking positie universiteiten en kennisinstellingen. Vooral waar eigen afspraken en kaders onvoldoende resultaten geven, bijvoorbeeld in opvolging van o.a. de Digital Services Act, de Digital Market Act en de Data Governance Act ook een 'Digital University Act' te starten;

- markpartijen uit te dagen om vernieuwende innovaties te ontwikkelen additioneel op OKB.

Opdracht aan Taskforce

Begin 2020 is een Taskforce opgericht met 12 experts vanuit VSNU, NWO, NFU en SURF onder leiding van Karen Maex en Wilco Hazeleger. De basisuitgangspunten voor de opdracht aan deze Taskforce zijn tijdens SSPG december 2019 akkoord bevonden, mede n.a.v. de framework overeenkomst met Elsevier. Definitieve opdracht en samenstelling Taskforce is in januari 2020 vastgesteld door de Open Access-bestuurders van VSNU én door de stuurgroep van VSNU-NWO-NFU die de onderhandelingen met Elsevier leidde.

De belangrijkste taken zoals vastgesteld ([link](#)) zijn:

1. Stel een reeks voorwaarden en principes vast waaronder metadata van wetenschappelijk onderzoekoutput kan (her)gebruikt en verrijkt worden door publieke en private organisaties. (Her)gebruik en verrijking van metadata dient plaats te vinden in overeenstemming met de onderzoeksethiek en publieke waarden en dient ongewenste netwerk- of platformeffecten te vermijden.
2. Bepaal de (contractuele) consequenties van die voorwaarden voor zowel kennisinstellingen als marktspelers, in eerste instantie voor het contract met Elsevier.
3. Beschrijf het concept van een Open Knowledge Base, waarin een open infrastructuur ontwikkeld wordt voor verantwoord beheer van informatie en gegevens over onderzoeksoutput.
4. Adviseer over de governance en financiering voor de implementatie van een Open Knowledge Base, en van een nationale instantie die toeziet op de toepassing van de voorwaarden en principes voor het verantwoord beheren van metadata en informatie over onderzoek.

Resultaten Taskforce

- [Guiding Principles V1.0](#) voor onderhandelingsteam met Elsevier (maart 2020) en opengesteld voor internationale consultatie (zomer 2020)
- Guiding Principles V2.0 (maart 2021) inclusief consequenties van die principes voor instellingen en adviezen en advies over de in te richten governance structuur
- Haalbaarheidsstudie Open Knowledge Base ([link](#))

De Guiding Principles zijn opgesteld door Taskforce-leden zelf, de haalbaarheidsstudie is in opdracht gegeven aan Dialogic en begeleid door de Taskforce.

Processtappen en gerealiseerde deelresultaten

December 2018	Contouren deal Elsevier inclusief Open Science pilots afgewezen door SSPG
Maart 2019	Hernieuwde positionering onderhandelingen met Elsevier o.a. door bestuurlijke deelname NFU en NWO
Mei 2019	SWOT analyse met verschillende uitkomsten besproken in stuurgroep VSNU-NWO-NFU. Pilots Open Science afgebakend tot voornamelijk onderzoek-informatiesystemen
September 2019	Presentatie Elsevier aan stuurgroep over scope en mogelijke invulling van zowel Read&Publish deel als pilots rond Open Science / onderzoek-informatiesystemen

December 2019	Akkoord SSPG op framework overeenkomst met Elsevier onder voorwaarde dat er een Taskforce komt die condities opstelt ter bescherming publieke waarden én academische integriteit én ter voorkoming (te sterke) vendor lock-in.
Januari/Februari 2020	Basisuitgangspunten opdracht Taskforce akkoord SSPG Akkoord definitieve opdracht en samenstelling door Open Access-bestuurders VSNU en door stuurgroep VSNU-NWO-NFU.
Februari 2020	Bestuurlijke trekkers Karen Maex en Wilco Hazeleger OCW maakt zich zorg over contract met Elsevier (vendor lock-in, controle kritische gegevens) en dringt aan op onafhankelijk juridisch advies
Maart 2020	Taskforce stelt Guiding Principles V1.0 vast en overhandigt die aan onderhandelingsteam met Elsevier. Taskforce verzoekt Open Knowledge Base uit het contract met Elsevier te houden
April 2020	Implementatie van Guiding Principles V1.0 in contract met Elsevier (daar vertaald naar collaboration principles).
Mei 2020	SSPG akkoord met contract Elsevier. Open Knowledge Base uit het contract hangende op te starten haalbaarheidsstudie
Juni 2020	Overdracht Taskforce naar SOO daar primaire focus op onderzoek en bijbehorende meta-data ligt. SOO akkoord met opdrachtformulering voor haalbaarheidsstudie naar Open Knowledge Base
Zomer 2020	Opdrachtformulering ook langs stuurgroep en adviesraad NPOS. Guiding Principles V1.0 open voor publieke consultatie
September 2020	Opdracht haalbaarheidsstudie Open Knowledge Base gegund aan Dialogic
Oktober 2020	Analyse verkregen feedback consultatie op Guiding Principles V1.0
December 2020	Conceptrapport haalbaarheidsstudie Open Knowledge Base open voor publieke consultatie
Januari 2021	Sluiting consultatie haalbaarheidsstudie Open Knowledge Base
Februari 2021	Eindrapport haalbaarheidsstudie Open Knowledge Base
Maart 2021	Eindversie Guiding Principles V2.0
April 2021	Eindadvies Taskforce (dit advies) – decharge – vervolgstappen